

ROK 1964

Volby do MNV

Dne 14. června se konaly volby poslanců do MNV. Obce byla rozdělena na 33 volebních obvodů. Pro každý volební obvod byl jmenován předseda volební obvodní komise, který ve svém obvodu na schůzi s voliči schvaloval kandidáty do MNV. Kandidáty do MNV byly navrženi:

Sládek Josef č. 59, Knot František č. 214, Bilavčík Josef č. 38, Švehla Josef č. 282, Ondrůšek Alois č. 71, Tichoň Jaroslav č. 86, Vašíček Josef č. 52, Rudinská Anna č. 99, Zatloukalová, Tománková Milada, Malina Zdeněk č. 157, Bilavčík Josef č. 229, Jánoš Rostislav č. 283, Polášek František č. 287, Tománek František, Hrdina Zdeněk č. 89, Magdálek Ignác č. 216, Slováček Antonín, Březina Josef č. 127, Večeřa Antonín č. 175, Hučík Antonín č. 203, Hromeček Josef č. 225, Polášek Josef, Vrána Ludvík č. 60, Polášek František č. 45, Špaček Miroslav č. 201, Dohnal Rostislav č. 32, Staček Josef, Špaček Jaroslav č. 263, Lapčík Antonín č. 253, Mitáček František č. 165, Vycudilík František.

Všichni kandidáti byli zvoleni za poslance MNV. Aby nemocní a přestárlí sponili svou čestnou občanskou povinnost za tím účelem navštívili jejich domácnost dvojice volebních komisí. Průběh voleb byl klidný a důstojný. Večer uspořádána v pohostinství Jednoty taneční zábava.

Dne 3. Července se konala ustavující schůze MNV Předsedou MNV byl zvolen Tichoň Jaroslav č. 86. Tajemníkem MNV byla zvolena Panovská Olga z osady Javorovec. Provedena volba předsedů komisí:

Vašíček Josef č. 52 – předseda sociální komise,

Sládek Josef č. 59 – předseda zemědělské komise,

Tománek František – předseda místního hospodářství,

Polášek Josef – předseda výstavby,

Březina Josef č. 129 – předseda školství a kultury,

Malina Zdeněk č. 157 – předseda finanční komise,

Lapčík Antonín č. 253 – předseda komise pracovních sil,

Dohnal Rostislav č. 32 – předseda komise veřejného pořádku.

Sociální složení nového MNV: dělníků 19, úředníků 1, techniků 8, členů JZD 2, ženy v domácnosti 2, ostatní 1. Celkem 33 poslanců.

Odstupující předseda MNV Huňka Rudolf podal přítomným zprávu o práci a činnosti národního výboru za jeho působení v minulém funkčním období a přál novému národnímu výboru mnoho úspěchů v budovatelské činnosti.

Počasí a úroda

V měsíci lednu a únoru nebyly zaznamenány silné mrazy. Nejvíce –25 stupňů. Sněhu napadlo málo. Obilí prezimovalo dobře. Koncem března započalo setí jařin, setí cukrové řepy a v dubnu sázení brambor. Jarní práce byly včas ukončeny. Pěkné počasí v době senoseče přispělo k tomu, že píce byla sklizena beze ztrát.

Následkem pěkného počasí žňové práce pokračovaly velmi úspěšně. Všichni družstevníci pracovali s vědomím, že když práce ukončí při menších finančních nákladech, tím pracovní jednotka bude vyšší.

Také na podzim bylo pěkné počasí a práce byly vykonány včas. Úroda byla velmi dobrá, zvláště úroda pšenice. Výnos z 1 ha činil 28 metrů. Úroda ovoce byla malá. Úroda jablek a švestek byla špatná. Jabloně byly napadeny květopasem, který zničil i listy na stromech. Ti kdož provedli postřik stromů, uchránili strom náklady a měli úrodu ovoce.

Velmi dobrá byla úroda brambor. Výnos brambor z 1 měřice činil až 30 metrů. Bramborový porost byl napaden mandelinkou bramborovou. Bylo nařízeno povinné ničení tohoto škůdce. K tomuto účelu zemědělské družstvo pěstitelům brambor vydalo prostředek na ničení tohoto škůdce.

Správa obce

Správu obce vykonává MNV, který čítá 33 členů. Práce národního výboru jest rozdělena jednotlivým komisím. Poslance národního výboru, který zastupuje volební obvod za nějž byl zvolen nanáší ve schůzi pléna národního výboru požadavky občanů svého volebního obvodu.

Oslavy

Dne 16. srpna v pohostinství Jednoty uspořádána oslava 75. výročí zdejší školy. Ředitel školy Antonín Zvonek, který oslavu zahájil ve svém referátu vzpomněl všech učitelů, kteří na škole od jejího postavení v roce 1889 působili.

Oslavy byli přítomni někteří učitelé, kteří v posledních letech na škole vyučovali. Starší občané vzpomínali na své učitele kdy oni chodili do školy a jak prožívali svoje dětství. Byla to velmi pěkná oslava v duchu srdečného přátelství a v dobrém poměru k učitelům. Na oslavě byla dobrá účast občanů.

V měsíci březnu oslava mezinárodního dne žen. Výbor žen podaroval svým členkám látky na šaty, šátky a zástěry.

JZD rovněž darovalo všem ženám, které v družstvu pracovaly jako odměnu za svědomitou práci látky na šaty.

Oslava 1. máje byla zahájena předešlého dne večer o 7 hod. Vesnicí prošel lampiónový průvod za doprovodu místní hudby. V sále pohostinství žáci základní školy převedli kulturní vložku. Po vyčerpání programu následovala taneční zábava do půlnoci. Ráno 1. máje o 6 hod budíček. Sraz účastníků májového průvodu na návsi u pomníku padlých odkud byl společný odchod k oslavám do Uh. Hradiště. Oslav se zúčastnilo asi 150 osob včetně školní mládeže. Odpoledne stavění máje a večer taneční zábava.

Dne 7. listopadu oslava VŘRR, které se zúčastnilo málo občanů. Z řad zemědělců bylo na oslavě několik jedinců.

JZD

Dne 17. února konalo družstvo v sále pohostinství svoji výroční schůzi. Předseda družstva Julius Mojžíšek podává zprávu o výsledcích hospodaření družstva za minulý rok. Po správách přikročeno k volbě představenstva družstva. Pak byla vyplacena dobírka na pracovní jednotka 1 koruna. Zálohově bylo vyplaceno 10 korun, tedy vyšla jednotka na 11 korun, ačkoliv byla plánována 13 korun.

Družstevníci pak měli bohatou večeři. Pro ten účel porazilo družstvo dva vepře. Na občerstvení darovalo družstvo několik sudů piva a několik beden sodovky. Nechyběla ani slivovice, kterou družstvo napálilo z trnek vlastní sklízně. Pro obveselení družstevníků účinkoval divadelní soubor Slováckého divadla z Uh. Hradiště, který během taneční zábavy uváděl kulturní vložky. Po programu následovala taneční zábava při které se všichni bavili do půl noci.

Družstvo uspořádalo pro své pracující zájezd na severní Moravu na hrad Bouzov a do Olomouce. Druhý zájezd byl na jižní Moravu do Lednice. Družstvo několika členům uhradilo rekreační pobyt v Mariánských Lázních a v Tatrách.

V měsíci říjnu odjel předseda družstva Julius Mojžíšek a Antonín Vašíček k návštěvě vzorových kolehozů na Ukrajině v Užhorodě.

Odpověď k dotazníku pro brožuru o okrese Uh. Hradiště k příležitosti 20. výročí osvobození.

Z naší obce osady Javorovec zúčastnil se odboje v zahraničním vojsku v západní armádě v Anglii – Bečica František č. 28 a Melichárek Vojtěch č. 17.

Po dobu okupace příslušníci Komunistické strany prováděli v obci ilegální tisk a vybírali peníze na podporu rodin jejichž živitelé byli žalářováni. Tato akce musela být prováděna tajně, poněvadž příslušníci Vlajky, přísluhovači Němcům velmi střežili a pozorovali každého příslušníka Komunistické strany a také i jiné občany, kteří s příslušníky strany se scházeli a s nimi se přátelili.

Občané rádi dávali peníze na tuto akci s vědomím, že podporují dobrou věc, která přinese celému našemu národu toužebně očekávanou svobodu a zbaví národ útlaku a tyranství od německých okupantů.

Hlavní podíl na této činnosti měl Josef Bilavčík č. 229, Antonín Tichoň č. 154 a Antonín Dostálek č. 254. Jmenovaní v noci konali peněžité sbírky mezi občany. Tato ilegální činnost byla prováděna do 18. 5. 1944, kdy byli všichni jmenovaní gestapem zatčeni a uvězněni v různých koncentračních táborech.

Po osvobození v roce 1945 vrátil se Tichoň Antonín a Dostálek Antonín. Občan Josef Bilavčík se nevrátil, zahynul v koncentračním táboře v Německu. Při totálním nasazení do práce v Německu zahynul Alois Macháček č. 126, Rudolf Viktora č. 174 a Alois Gajdoš č. 105. Odboje v partyzánských jednotkách se z naší obce nezúčastnil nikdo.

V roce 1944 v měsíci červenci přišel do naší obce jeden voják Sovětské armády, který uprchl ze zajateckého tábora v Německu.

Bilavčík Josef a Dostálek Antonín přechovávali vojáka u nich v domácnosti několik dní. Opatřili jemu mapu, aby podle ní mohl cestovat do Ruska. Darovali jemu civilní oblek, potraviny a peníze, aby si mohl cestou koupit nějaké prázdniny. V noci převedli ho lesem územím naší obce směrem na Uh. Brod. Voják se s nimi velmi srdečně rozloučil a poděkoval za jejich bratrské přijetí.

Osvobození obce

Naše obec byla osvobozena dne 1. května 1945. Dne 26. dubna odpoledne z rozkazu německého vojenského velitelství všichni muži od 16 do 60 let byli internováni ve škole. U dveří školy stála vojenská hlídka, aby nikdo nemohl ze školy prchnouti.

V době noční příjížděla Němcům posila. Fronta probíhala mezi obcí Popovicemi a Javorovcem na úseku Bukovina směrem přes naše území k obci Bílovice.

Raněné a mrtvé odváželi Němci výhradně v noci. V noci z 30. dubna na 1. května odjely vesnicí poslední tanky. Mezi zavřenými ve škole panovalo rozčilení, ale sílila naděje na brzké osvobození. Kolem 3 hod ráno odešlo poslední německé vojsko. Odešel také strážný voják od školy a při odchodu řekl: „jste volní, za chvíli přijde Ivan.“ Čímž mínil sovětské vojsko.

Muži ve škole setrvali do rána. Nikdo nechtěl dříve ze školy odejít, poněvadž nebyla jistota zda nejsou někde ukrytí němečtí vojáci.

Dne 1. května kolem 7 hod ráno zaznívaly jednotlivé výstřely ran blíže vesnice a tím dávali sovětské vojáky znamení, že se blíží do vesnice. Pochodovali několika směry od Javorovce. První přišli do dědiny přední hlídky, za nimi pak větší oddíly vojska a dělostřelectvo.

Občané toužebně očekávali příchod Rudé armády a na důkaz vděčnosti za osvobození tiskli vojákům ruce, objímali je a podávali jim občerstvení jídlem a pitím. Vojáci chovali se k občanům velmi přátelsky. Mužské podělovali kuřivem a děti novými čsl. okupačními penězi. Ve vesnici ubytoval se menší oddíl vojska, ostatní oddíly pronásledovaly nepřítele směrem k Napajedlům.

Naši občané dobrovolně pomáhali při přísunu Sovětské armády přes obtížný kopcovitý terén na území obce Javorovec do naší vesnice. Sovětské důstojníci děkovali občanům za jejich pomoc. Na důkaz vděčnosti za naše osvobození provedli občané sbírku vajec, brambor a jiných poživatin, které darovali vojákům.

Prozatímní revoluční národní výbor daroval vojákům jeden kus hovězího dobytka a jednoho vepře. Velitel oddílu staršina Alexej Galkin srdečně poděkoval za tuto výpomoc.

Na našem území nebyly svedeny žádné osvobozovací boje. Dne 1. května 1945 byla rozpuštěna dosavadní obecní samospráva a byl ustanoven Revoluční národní výbor, zastoupený Komunistickou stranou a stranou lidovou. Národní výbor čítal 12 členů. Ve své první schůzi usnesl se národní výbor vydat k občanům vyhlášku:

„SPOLUOBČANÉ

Dnešním dnem přebírá veškerou pravomoc v obci národní výbor. Všichni občané jsou povinni plnit a zachovávat všechna nařízení a opatření která vydá národní výbor.

Z vlastní ukázněnosti zachovejte klid a pořádek. Starejte se vzájemně o bezpečnost svoji i svého majetku. Ihned odevzdejte zbraně vlastní i ony zbraně získané při přísunu Rudé armády.“

Na vyzvání národního výboru nastoupili dělníci na výpomoc při opravě mostů a cest ve Včelarech, Bílovicích a Uh. Hradišti. Z příkazu národního výboru několik zemědělců vlastními potahy pomáhali při přísunu Rudé armády až do Brna. Domů se vrátili za týden.

Z nařízení národního výboru byla provedena sbírka potravin pro nově tvořící se čsl. armádu. Sebráno značné množství mouky, brambor, luštěnin a tuku. Zásobování obyvatel prováděno zcela samostatně. Byly vydávány psané

poukázky na potraviny, z nichž byly vypuštěny druhy potravin, kterých se občané zřekly ve prospěch těch nejpotřebnějších občanů.

Stráž bezpečnosti

Dne 3. května 1945 byla utvořena stráž Národní bezpečnosti v počtu 6 mužů, která zajistila členy Vlajky jako kolaboranty. Všichni byli uvězněni ve sklepě národního výboru a pak předáni lidovému soudu v Uh. Hradišti.

Téhož dne ráno o 9 hod dostavila se do Úřadovny národního výboru partyzánská hlídka z Popovic, které velel Cigánek. Hlídka odešla do domu Františka Mikošky č. 90, kde zajistila jmenovaného a jeho syna Jaroslava Mikošku. Hlídka byla odvezena do obecné školy, tam byli podrobena výslechu a pak ve školním sklepě byli zastřeleni.

Dle udání hlídky oba měli na svědomí četná udání občanů německým úřadům. Týž den byli pohřbeni na mrchovišti v Súhradech. Pohřbení mrtvol provedli členové Vlajky.

Za první republiky děti z dělnických rodin neměli možnost studovat na vyšších a středních školách.

Melichárek Fabián syn drobného zemědělce vystudoval práva a později byl přednostou Okresního soudu v Hodoníně. Knot Vojtěch, syn zemědělce vystudoval lékařství v Rapotíně u Šumperku.

Od roku 1948 do roku 1955 navštěvovalo 42 žáků různé vyšší a střední školy. Někteří navštěvovali jedenáctiletou školu v Uh. Hradišti, jiní ekonomickou školu, průmyslovou školu, lesnickou školu a jiné odborné školy.

Rudinská Jarmila a Sládek Josef jako vysokoškoláci byli promováni na inženýry. Jánošová Jarmila a Ludmila Malinová působí jako učitelky. Všichni absolventi pochází z dělnických rodin.

V přítomné době denně dojíždí do zaměstnání přes 300 lidí.

Výstavba obce

Od roku 1945 bylo v obci postaveno 38 obytných domků. Byla postavena budova národního výboru včetně vnitřního zařízení nákladem 750 000 korun. Vybudována bezprašná vozovka v úseku Žlébek a od kříže směrem ke kravínu v délce 800 m. Provedena úprava místní strže nákladem 570 000 korun

V roce 1946 provedena elektrizace obce 900 000 korun. V tomto období bylo v zemědělském družstvu postaveno:

- 2 kravíny pro 271 ks dobytka	1 510 000,-
- 3 drůbežárny pro odchov kuřiček	117 000,-
- 1 tunel	50 000,-
- drůbežárna pro 6000 slepic	900 000,-
- 6 převozných kurníků	24 000,-
- stodola s podsklepením	60 000,-
- 1 ocelokůlna vyzděná s úpravou terénu	90 000,-
- přístavek teletníku	52 000,-
- 1 konírna pro 30 koní	20 000,-
- 1 teletník	210 000,-
- vepřín	950 000,-
- vodovod	250 000,-
- 2 kopané studny	90 000,-

1	výstavba silnice v objektu celého kravína, silážní jámy, konírna, garáže, stavba kanceláře, oplocení celého kravína, vše nákladem	2 640 000,-
	- zakoupeno 14 traktorů, elektrické přístroje na dojení, 2 nákladní auta, různé hospodářské nářadí a náčiní	2 300,-
2	celkové investice na vybudování kravína s příslušenstvím činí	9 333 000,-
	- investiční náklady na vybudování obce činí	2 220 000,-

Od roku 1945 bylo v obci vybudováno hodnot za 11 553 000,-

Sociální poměry

Za 20 let od osvobození nastala ve způsobu života lidí velká změna. Každý občan má zaručenou práci, za níž jest dobře odměněn. Slušný výdělek zaručuje každému dobrou životní úroveň. Mladá generace má možnost navštěvovat vysoké a střední školy. Stát poskytuje sociálně slabším studentům stipendia. Po ukončení školy nastupují tito mladí lidé na zodpovědná místa v úřadech a jiných pracovních úsecích.

Zvýšená životní úroveň a větší blahobyt projevuje se téměř v každé domácnosti. Dobře se lidé stravují, slušně se oblékají a své domácnosti mají vybaveny moderním nábytkem. V některých domácnostech mají přepychové zařízení.

Téměř v každé domácnosti mají rozhlasový přijímač a ve 140 domácnostech mají televizory. Osobní auta vlastní 4 občané. V obci jest přes 100 motorových vozidel. Ve vybavování bytů a v pohodlném bydlení lidé téměř závodí. V každé druhé domácnosti mají elektrické spotřebiče, ledničky, sporáky, trouby i vysavače prachu.

Ze stájí a komor upravují se obytné místnosti. V mnoha domácnostech mají 4-5 obytných místností vybavených koberci i obrazy. Dříve byt pozůstával z jedné světnice a malé kuchyně se širokým komínem.

Lidé si říkají: „v této době žijeme tak dobře jako nikdy před 30 lety jsme nežili. Máme peníze a můžeme si koupit to co potřebujeme. „

I venkovní úprava domků se změnila. Místo dříve malých oken, jsou okna široká 3-4 dílná. V těch domácnostech, kde jsou 3-4 lidé zaměstnaní a nejsou malé děti, neví co by si ještě koupili.

Ani členové zemědělského družstva nemají důvodu k nespokojenosti. Třeba jejich výdělek není na úrovni pracujících v továrnách a jiných pracovních odvětvích. Každý družstevník má záhumenek 0,50 ha. K pracovní jednotce dostane jako naturálie 1 kg obilí. To je značný přínos pro jejich domácnost, když kromě vlastní sklizně ze záhumenku dostanou někteří družstevníci i 10q obilí. Z vlastní sklizně a z naturálií mají dostačující krmivovou základnu pro výkrm vepřů na domácí porážku a pro drůbež, které si chovají větší množství. Většina družstevníků vykrmí na domácí porážku pro sebe za rok i dva vepře o váze 200-250 kg.

Obec čítá 362 domovních čísel. V roce 1964 bylo na domácí porážku poraženo 291 vepřů. To dokazuje, že téměř v každé domácnosti byla provedena domácí porážka vepře.

Nutno poznamenat, že jedna třetina družstevníků pokud hospodařili soukromě, neměli se tak dobře jak se mají nyní. Při soukromém hospodaření dluh jidal s nimi z jedné mísy a trpěly nedostatkem i jejich děti. V přítomné době mají své domácnosti slušně vybaveny a nechybí u nich ani televizory a jiné elektrické spotřebiče.

Kulturní činnost

Po osvobození vyvíjela se kulturní činnost velmi slibně. Byl založen divadelní spolek Jánošík, který čítal 28 členů. Vedoucím tohoto souboru byl ředitel školy František Macenauer. Tento soubor sehrál ročně 2-3 divadelní

představení. Uvedl hodnotná představení – Jánošík, Psohlavci, Výrava, Malerečka, Gazdina roba a jiné hodnotné divadelní hry.

Odchodem Františka Macenauera z naší vesnice kulturní činnost v obci úplně přestala. Mládež nejvíce nemá ani nyní zájem o kulturní činnost. Zaměřuje se toliko na taneční zábavy.

Svaz mládeže u příležitosti národních oslav na doplnění programu uvádí kulturní vložky . Svaz podnikl dva zájezdy do domova důchodců, kde uvedl důchodcům estrádu.

Organizace Sokol a Svazarm rovněž nemá zájem o kulturu. Soubor Jánošík z výtěžku divadel zakoupil jeviště za 45 000 korun.

V roce 1945 byl postaven pomník padlým v první světové válce nákladem 40 000 korun.

Sportovní oddíl kopané upravil sportovní hřiště. Pozemek na hřiště byl získán výměnou za obecní pozemek od Františka Kašného.

Do roku 1959 jednou týdně dojíždělo do vesnice putovní kino z Gottwaldova. V roce 1959 bylo zřízeno stálé kino v sále Jednoty, kde pravidelně jednou týdně se promítá. Na pozvání Osvětové besedy dojížděl do vesnice divadelní spolek z Kněžpole, Jalubí, Košík, Nedachlebice, Napajedel a ze Lhoty u Malenovic a uváděli divadelní hry. Také soubor Jánošík uskutečnil několik zájezdů do okolních vesnic.

V osadě Javorovec byl ustaven hudební soubor.

V roce 1964 v březnu zavítal do vesnice soubor Hradišťan s pracovníky brněnského rozhlasu, kde natáčeli staré lidové písně, které nazpívali – Vašíčková Uršula, Malina Rudolf, Kadlčík Josef, Kromsán Josef a jiní.

Brněnský rozhlas ve vysílání pro Jihomoravský kraj vysílal záběr pod názvem „S Hradišťanem na besedě u Kadlčíků v Mistřicích na Uh. Hradištsku.

Milovníci divadla měli předplatné do Slováckého divadla v Uh. Hradišti, kam dojížděli autobusem.

Školství

Škola je organizována jako pětiletá základní devítiletá škola. Vyučování se provádí ve 4 třídách. Ředitel školy je Antonín Zvonek. Do školního roku 1958 byl ředitelem školy František Macenauer z Kněžpole, který na zdejší škole působil jako ředitel od roku 1942. Po něm byl ředitelem školy Bohumil Matulík z Uh. Hradiště.

Ve školním roce 1961 nastoupil na jeho místo Antonín Zvonek rodák ze Vsetína. Všichni ředitelé, kteří působili na zdejší škole od roku 1945 starali se o školu s péčí řádného hospodáře.

V roce 1945 bylo ve škole postaveno nové sociální zařízení. Učebny byly vybaveny novým nábytkem, zakoupen školní rozhlas a zvukový promítací stroj. Zařízení vyžádalo si nákladu 89 000 korun. V roce 1960 byla postavena nová veranda za 2400 korun, automatické signální hodiny za 2000 korun, televizor za 3500 korun, magnetofon za 2400 korun, nově přibylo sociální zařízení za 800 korun, zakoupen potřebný materiál na opravu za 2600 korun. Ve škole vyučuje 6 učitelů.

Lidové obyčeje

Každý rok se provádí hody s právem, stavění máje, dožínky a fašanky. Každý třetí rok provádí se jízda králů.

Služby obyvatelům

Provozovny, které poskytují služby občanům v naší obci nejsou. Občané jsou nuceni dojíždět do provozoven – do Bílovic a Uh. Hradiště.

V obci je pohostinství, prodejna textilu, masna a samoobsluha Potraviny.